

OBSAH

IDEÁLY HUMANITNÍ (1901)

(Několik kapitol)

1. Úvod 9
Obsah moderního ideálu humanitního. Tento ideál se vyvíjí od reformace a renesance. Ideál přirozenosti a přírody. Náboženství humanity. Ideál humanitní různý podle dob a národů: Angličané, Francouzové, Němci. Slované: Rusové, Poláci, Čechové. Humanita a národnost, kosmopolitism (liberalism).
2. Socialism 13
Ethické směry socialistické, zejména marxism. Socialism také humanitní. Marx-Engelsův „humanism reální“. Ekonomism: takzvaný materialism historický neboli ekonomický. Marxistický amoralism (liberalism).
3. Individualism 23
Podstata individualismu jakožto protivy socialismu: subjektivism, individualism, egoism. Aristokratism (literárně umělecký). Liberalism. Anarchism. Nihilism. Individualistický egoism Stirnerův. Stirnerovi následníci anarchističtí v literatuře a v politice.
4. Utilitarianism 34
Ethika slasti (hédonism) a egoismu. Co vlastně je egoism. Utilitární ethika anglická, německá, ruská. Havlíček českým zástupcem utilitarianismu.
5. Pesimism 39
Ethika strasti a světobolu. Schopenhauer a jeho následníci. Kritika pesimismu: pesimism překonán evolucionismem, vírou v pokrok. O štěstí.

6. Evolucionism	44
Evolucionism povýtce přírodnický. Naturalism vůbec. Naturalistický materialism. Darwinism a jeho ethika. Cenný prvek evolucionismu: víra v pokrok!	
7. Positivism	49
Podstata „positivnosti“: omezit se na to, co jest. Ne ideály, nýbrž předvídání. Positivism pro humanitu: Comte. Positivistický materialism Taineův. Mussetův sedící divák. Positivism zapomíná na svědomí a na vlastní rozhodnutí každého z nás.	
8. Nietzsche	51
Krajní individualism Nietzscheův. „Buďte tvrdi!“ Tvoření „nadčlověka“. Anarchism Nietzscheův. Rozpor Nietzscheův: nadčlověk je přece jen člověkem. Fiasko krajního individualismu a subjektivismu.	
9. Hlavní zásady ethiky humanitní	55
Náboženství a mravnost. Kritéria mravnosti. Kant a Hume: rozum a cit. Staré uznané přikázání lásky k bližnímu. Kdo je můj bližní? Jaká má být pravá láska a humanita.	
<i>Literatura</i>	63

PROBLÉM MALÉHO NÁRODA (1905)

1. Obsah pojmu národa	67
2. Vývoj pojmu národnosti	69
3. Národnost a humanita	72
4. Národnost a svědomí.	75
5. Velký a malý národ	81
6. Prostředky národa malého	85
7. Poučení z historie	89
8. Kam spějeme?	94

DEMOKRATISM V POLITICE (1912)

1. Program demokracie	99
2. Demokracie — boj proti násilí	103
3. Politika a humanita	106
4. Právo na revoluci	109
5. Socialismem proti anarchismu	112

Ediční poznámka 115

Jmenný rejstřík 121

Obrazové přílohy — (za str. 120)